

Тәрбиелеу – білім беру процессінің циклограммасы «Айсана» балабақшасы «Балапан» кіші топ 2+

1 апта:27.02-03.03 2023 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу 8.00-8.20	Балаларды қабылдау. Ата –анамен әңгімелесу, баланың дене қызуын өлшеп , тазалығын тексеру. Ата-аналармен жұмыс: «Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	Балаларды қабылдау. жағымды жағдай жасау. Дене қызуын өлшеу, тазалығын тексеру арнайы журналға тіркеу. Ата-аналармен жұмыс: «Балаларды өздерінің достарымен ойын барысында тату ойнау керектігі жөнінде» әңгімелесу.	Балаларды қабылдау үстінде ата-аналармен баланың жағдай туралы әңгімелесу, дене қызуын өлшеу. Тәрбиешімен бірге ертеңгілік жаттығу жүргізу. Ата-аналармен жұмыс: «Балаңыздың достары туралы білесізбе?» сауалнама жүргізу	Баланың дене қызуын өлшеп қабылдау. Баланың балабақшаға бейімделуіне байланысты денсаулығын қадағалап отыру. Ата-аналармен жұмыс: Ата анаға кеңес Балаңызға қайырымды да үлгілі бола біліңіз	Таңертең балаларды қабылдап ата-анаға балабақшадан қалмауын, ауырған жағдайда ескіртуі туралы айту, дене қызуын өлшеп тазалығын тексеру. Ата-аналармен жұмыс: Баламен бірге еңбектен
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 8.20-8.30	ДО: «Дала құстарын ата» Мақсаты: құстарды атай білуге үйрету. Жабайы құстардың қайда мекендейтінін, немен қоректенетінін түсіндіру.	ДО: «Ағаштарды ата» Мақсаты: Ағаштар атау, өсімдіктерге күтім жасауға үйрету, олардың пайдасы және биік- аласа ұғымдарын ажырата білуді үйрету. Туған жерінің табиғатын қастерлеп, қорғауға тәрбиелеу.	«Сөйлемей көрейікші» ойыны (үндемес) ДО: «Тәулік бөліктерін ата». Мақсаты: Тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту, тәулік бөліктерін атауға, ажыратуға жаттықтыру.	ДО: «Пойызды құрастыр». Мақсаты: Балаларға пойыз туралы түсінік беру. Олардың қызметінің маңыздылығы туралы ұғымдарын кеңейту. Пойыздың теміржол көлігіне жататынын түсіндіру.	ДО: «Жиһаздарды ата» Мақсаты: Үй ішіне қажетті жиһаздарды дұрыс айтуға (дөңгелек үстел, т.б.) үйрету. Әрбір еңбекпен жасалған бұйымдарға ұқыптылықпен қарауға және жиһаздары күтуге қастерлеуге тәрбиелеу
Таңертеңгі жаттығу	Таңертеңгілік жаттығулар кешені 1				
Таңғы ас 8.45-9.00	«Ас – адамның қуаты» М-ы: Астың денсаулыққа пайдалығын жеткізу. Көркем сөз: «Асың болса, досың көп» Ойын жаттығу: Нан – тамақтың атасы. Ынтымақ- көптің батасы, Тістем нанның қадірін Тарыққанда білерсің				
Ойындар, ҰОҚ дайындық 9.00-9.10	ДО: «Тәулік бөліктерін ата» Мақсаты: Тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту, тәулік бөліктерін атауға, ажыратуға жаттықтыру.	ДО: «Өз үйіңді тап» Мақсаты: Түстерді ажырата білуге үйрету.	ДО: «Тазалықтың достарын ата» Мақсаты: тазалық бұйымдарын атау.	ДО: «Көңіл-күйін ата» Мақсаты: Көңіл-күйін атай, ажырата білуге үйрету. Қадағалауға , дұрыс бағалай білуге тәрбиелеу.	ДО: «Отбасы мүшелерін ата». Мақсаты: Отбасы мүшелерін атау (ата, әже, әке, ана, іні, әпке, аға, сіңілі, қарындас, т.б.). Өз жанұясы туралы әңгімелесуге үйрету.

<p>Мектепке дейінгі ұй-ым кестесі бойынша ұйымдастырылған оқу қызметтері 9.10-10.15</p>	<p>Шаттық шеңбері: Табиғат – біздің анамыз, Табиғатқа баламыз! Иіліп сәлем береміз, Біз әдепті баламыз! Сәлеметсіңдер ме! Көктем болды алақай, Қуанар барлық балақай. Көктем мезгілін сипаттау, балаларды табиғат тамашаларымен таныстыру. Табиғат ерекшеліктері мен өзгерістерін бақылау арқылы тілдерін дамыту, табиғатты аялауға, табиғаттың әсемдігін, сұлулығын көре, сезе білуге тәрбиелеу. Көктем.(Сурет бойынша әңгіме).Балалардың көктем мезгілі туралы білімдерін кеңейту.Сөздік жұмыстары арқылы сөздік қорларын байытумен бірге есте сақтау қабілеттерін дамыту, грамматикалық тұлғада жүйелі сөйлеуге, әңгімелеп</p>	<p>Шаттық шеңбері: Табиғат – біздің анамыз, Табиғатқа баламыз! Иіліп сәлем береміз, Біз әдепті баламыз! Сәлеметсіңдер ме! Көктемде жаңбыр болады, Бақшаға гүлдер толады. Көктем.(Сурет бойынша әңгімеу.Балалардың көктем мезгілі туралы білімдерін кеңейту.Сөздік жұмыстары арқылы сөздік қорларын байытумен бірге есте сақтау қабілеттерін дамыту, грамматикалық тұлғада жүйелі сөйлеуге, әңгімелеп айтуға, берілген сұраққа нақты жауап беруге үйрету.Құстарға, ағаштарға, қамқор және еңбекқор болуға тәрбиелеу.Көктемгі табиғат ерекшеліктерін, үй құстарын (тауық, қораз. үйрек) бақылау. Көктемгі табиғат ерекшеліктері, адамдардың киімдері, Наурыз мерекесі туралы әңгімелесу. Санамақтар жаттату. Берілген 3-4 сенсорлық қасиеттерін</p>	<p>Шаттық шеңбері: Табиғат – біздің анамыз, Табиғатқа баламыз! Иіліп сәлем береміз, Біз әдепті баламыз! Сәлеметсіңдер ме! Дала жасыл түске еніп, Көктем мезгілі келіпті. «Табиғатты аялайық» Табиғат-Ана, оның байлықтары туралы түсіндіре отырып, табиғатты аяулауға, қорғауға тәрбиелеу. Табиғат туралы мағлұматтар беру,ой-өрістерін дамыту. Табиғат құндылығының маңыздылығын білуге үйрету. Шуақты күн.Жер бетінде тіршілік болуы үшін Күннің қажеттігін түсіндіру. Қарапайым тәжірибелік-зерттеу жүргізе білу қабілеттерін қалыптастыру. Балаларды жылдың кез келген мезгілінде табиғаттың сұлулығын көре білуге тәрбиелеу. Сөздік жұмыс:сары, домалақ, жылымық Билингвалды компонент: күн – солнце. Түрлі –түсті гүлдер</p>	<p>Шаттық шеңбері: Табиғат – біздің анамыз, Табиғатқа баламыз! Иіліп сәлем береміз, Біз әдепті баламыз! Сәлеметсіңдер ме! Бақшаларға гүл егіп, Жемістерді тереміз. Шуақты Көктем. (Сурет бойынша әңгімеу.Балалардың көктем мезгілі туралы білімдерін кеңейту.Сөздік жұмыстары арқылы сөздік қорларын байытумен бірге есте сақтау қабілеттерін дамыту, грамматикалық тұлғада жүйелі сөйлеуге, әңгімелеп айтуға, берілген сұраққа нақты жауап беруге үйрету. «Сақинаны ал». Балаларда заттық – жабдықтық әрекетті қалыптастыру: таяқтың көмегімен түрлі –түсті сақиналарды өзіне қарай жылжыту. Қимылды ойын: «Кел, сақинам кел». Қағазға бастырмамен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру, Орамалды</p>	<p>Шаттық шеңбері: Табиғат – біздің анамыз, Табиғатқа баламыз! Иіліп сәлем береміз, Біз әдепті баламыз! Сәлеметсіңдер ме! Күн шуағын шашады, Жауын да жауып алады. «Наурыз мейрамы» (сурет бойынша әңгімелесу) Әңгіменің мазмұнын ұғынуға көмектесу, мейрам, наурыз және тағы да басқа жаңа сөздердің мағынасын түсіндіру. Үстел-үсті ойыны: «Қоржынды құрастыр. «Асықты ал». Балаларда заттық – жабдықтық әрекетті қалыптастыру: таяқтың көмегімен түрлі –түсті сақиналарды өзіне қарай жылжыту. Қимылды ойын: «Кел, сақинам кел». Берілген 3 4 сенсорлық қасиеттерін е байланысты таңдауды жүзеге асыра отырып, т үсіәр текті байланыс орната білу іскерлігін бекі ту. Қағазға бастырмамен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру, Орамалды геометриялық пішіндермен безендіруге үйрету. Балаларды</p>
---	---	---	--	---	---

	<p>айтуға, берілген сұраққа нақты жауап беруге үйрету. Құстарға, ағаштарға, қамқор және еңбекқор болуға тәрбиелеу. Балалардың тілдерін, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Балалардың көктем мезгілі туралы білімдерін кеңейту. Талғампаздықпен түстерді таңдай алу қабілеттерін дамыту. Тапсырманы таза және түстерді дұрыс таңдауға тәрбиелеу. Сөздік жұмыс : Көктем келді алақай! Билингвальды компонент: Көктем – весна - spring[sprɪŋ]. Сөздік жұмыстары арқылы сөздік қорларын байытумен бірге есте сақтау қабілеттерін, қол моторикаларын дамыту, берілген сұраққа жауап беруге үйрету. Әдептілікке, үлкенді сыйлауға үйрету. Сөздік жұмыстары арқылы сөздік қорларын байытумен бірге есте сақтау қабілеттерін, қол моторикаларын дамыту, берілген сұраққа жауап беруге үйрету. Әдептілікке, үлкенді сыйлауға үйрету. Ермексазды домалақтап, ортасын қуыстау машығын дамыту. Балалардың</p>	<p>е байланысты таңдауды жүзеге асыра отырып, түр әр текті байланыс орната білу іскерлігін бекіту. Көктемгі табиғат құбылыстарымен, адамдардың киімдерімен, еңбектерімен таныстыру. Ағаштардың жапырақтарын салу. Сөздік жұмыстары арқылы сөздік қорларын байытумен бірге есте сақтау қабілеттерін, қол моторикаларын дамыту, берілген сұраққа жауап беруге үйрету. Әдептілікке, үлкенді сыйлауға үйрету. Құрылысты белгілі бір нақты жолмен орындауға: кірпішті және кубиктерді бір-біріне тар жағына тығыз қоюға үйрету; ұсақ қол моторикасын дамыту. Дене шынықтыру Жұптасып жүру және бірінің соңынан бірі (20м дейін) жүгіру. Орнынан (20-50 см) ұзындыққа секіру. Допты кеуде тұсынан жоғары қарай лақтыру. Музыка Педагог жоспарымен</p>	<p>Балаларға түстердің атауларын үйрету (қызыл, көк, сары). Балалардың сабаққа деген қызығушылықтарын арттыру. Талғампаздықпен түстерді таңдай алу қабілеттерін дамыту. Тапсырманы таза және түстерді дұрыс таңдауға тәрбиелеу. Сөздік жұмыс : Көктем келді алақай! Билингвальды компонент: Көктем – весна - spring[sprɪŋ]. Балаларға ермексаз бөлшектерін алақандарына салып есу әдісі арқылы, бейне жасауға үйрету. Дидактикалық ойын: «Қоянды тамақтандыр» «Көктемгі ағаштар» Қылқаламмен дайын үлгідегі суретке сүйкей отырып жапырақтар салуға үйрету. Ойын жаттығу: «Ағаштардағы бүршіктерді орналастыр» Жұмарлау, жырту, умаждалған және жыртылған қағаздардан құрастыру. (қағаздар) Дидактикалық ойын: «Гүлдерді жинау» Дене шынықтыру Жұптасып жүру және бірінің соңынан бірі (20м дейін) жүгіру. Допты кеуде тұсынан жоғары қарай лақтыру. Керілген арқанның астымен еңбектеу.</p>	<p>геометриялық пішіндермен безендіруге үйрету. Балаларды әсемдікті көре білуге тәрбиелеу. Дидактикалық ойын: «Әдемі пішіндер». «Көктемгі гүлдер» Қылқаламмен дайын үлгідегі суретке сүйкей отырып жапырақтар салуға үйрету. Ойын жаттығу: «Ағаштардағы бүршіктерді орналастыр». Балаларға ермексаз бөлшектерін алақандарына салып есу әдісі арқылы, бейне жасауға үйрету. Дидактикалық ойын: «Қоянды тамақтандыр». Жұмарлау, жырту, умаждалған және жыртылған қағаздардан құрастыру. (қағаздар) Дидактикалық ойын: «Гүлдерді жинау» Дене шынықтыру Жұптасып жүру және бірінің соңынан бірі (20м дейін) жүгіру. Допты кеуде тұсынан жоғары қарай лақтыру. Керілген арқанның астымен еңбектеу.</p>	<p>әсемдікті көре білуге тәрбиелеу. Дидактикалық ойын: «Әдемі пішіндер». Ермексазды домалақтап, ортасын қуыстау машығын дамыту. Балалардың құрылыс топтамасының бөліктері туралы ұғымдарын бекіту: кірпіш, кубиктер, пластина. Құрылысты белгілі бір нақты жолмен орындауға: кірпішті және кубиктерді бір-біріне тар жағына тығыз қоюға үйрету; ұсақ қол моторикасын дамыту. Табиғи материалдардан әдемі гүл құрастыруға үйрету, көрнекілікке сүйене отырып зат жасау.</p>
--	---	---	---	--	--

	<p>құрылыс топтамасының бөліктері туралы ұғымдарын бекіту: кірпіш, кубиктер, пластина. Құрылысты белгілі бір нақты жолмен орындауға: кірпішті және кубиктерді бір-біріне тар жағына тығыз қоюға үйрету; ұсақ қол моторикасын дамыту.</p> <p>Дене шынықтыру Кішкентай доппен кегельдер арасымен ирелеңдеп жүгіру. Жаттығуларды орындау алдында балалардың икемділігін дайындау. Жолмен жалаушаға дейін еңбектеуді үйрету.</p>				
2-таңғы ас	Балаларды жеке және қоғамдық гигиена дағдыларына тәрбиелеу, топта, үйде, қоғамдық орындарда өзін-өзі дұрыс ұстауға тәрбиелеу. Тамақты мұқият, кішкене бөліктерде алыңыз.				
Серуенге дайындық 10.15-10.45	Серуенге киіндіру. Киімдерін шкафтан біртіндеп шығарып, киінуге үйрету. Балалармен серуенге шығу.				
Серуен: 10.45-11.30	Серуен №1	Серуен №2	Серуен №3	Серуен №4	Серуен №5
Серуеннен оралу 11.30-11.50	Балалардың дұрыс шешінуін, шкафқа киімдерін орналастыру тәртібін бақылау. Жинақылыққа тәрбиелеу. Мәдени-гигиеналық талаптарды орындауларын қадағалау. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскі ас 11.50-12.15	Ойын- жаттығу : Ас ішер кезде, Сөйлемейміз, күлмейміз. Астан басқа өзгені Ойламаймыз білмейміз. Сиқырлы сөз: "Астарыңыз дәмді болсын!"				
Ұйқы 12.15-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау. Жәй музыка қою.				

<p>Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынықтыру шаралары 15.10-15.25</p>	<p>Ояту гимнастикасы I Жалпақ аяқтың алдын алу үшін денсаулық жолымен жүру. Білімді бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды жүзеге асыру</p>				
<p>Бесін ас 15.25-15.40</p>	<p>Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру. Если будешь пить чуть светъ. Молоко с ватрушкой, Будешь ты и в двести лет. Бодрою старушкой Сиқырлы сөз: Астарыңыз дәмді болсын!</p>				
<p>Ойындар, дербес әрекет. Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс 15.40-16.00</p>	<p>ДО: «Дәл осындай пішінді тап» Мақсаты: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру. СРО: «Отбасы» Мақсаты: Балаларды тәрбиешінің көмегімен отбасы өмірі туралы сюжеттік ойындарға қатыстыру, отбасы мүшелерін білу, олардың атқаратын қызметтері туралы білімдерін кеңейту.</p>	<p>ДО: «Үйдің есігін жабайық» Мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. СРО: «Шаштараз» Мақсаты: Шаштараз мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, Әйелдер залы, ерлер залы. Олардың айырмашылығын білу. Шшатарды кию, сәндеу. Еңбек. Тәрбиешімен бірге демонстрациялық материал дайындау.</p>	<p>ДО: «Далада қай жыл мезгілі?» Мақсаты: Балалардың зейінін, есте сақтау қабілеттерін дамыту. СРО: «Қуыршақты серуенге киідіреміз». Мақсаты: Жыл мезгіліне сай киімдердің атын атауға жаттықтыру Ретімен киіндіруге үйрету Еңбек. Тәрбиешімен бірге демонстрациялық материал дайындау</p>	<p>ДО: «Ғажайып қоржын» Мақсаты: Балаларды заттарды тиісті қасиеттеріне қарай ажырата білуге үйрету. СРО: «Қуыршақты шомылдыру». Мақсаты: Балаларды дұрыс жуына білуге дағдыландыру, киімдердің атын дұрыс атай білуге баулу, шешінгенде киімдерін дұрыс қоюға балаларды сумен, сабынды пайдалана білуге үйрету.</p>	<p>ДО: «Үлкен-кіші» Мақсаты: Үлкен- кіші ұғымдарды білуге үйрету, әрі қарай дамыту, ойлау , есте сақтау қабілеттерін арттыру. Қол моторикасын, логикалық ойлау қабілетін дамыту. СРО: «Біздің бойымызды қалай өлшеді?» Мақсаты: Дене мүшелері туралы білімдерін тиянақтау. Медбике бөлмесіне қалай барғаны туралы әңгімелету Еңбек: «Топта тазалық орнату».</p>
<p>Балалармен жеке жұмыс</p>	<p>Динарамен жеке жұмыс, ДО: «Вагондарға дөңгелек таңдау» Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, қасиеттерін білуге</p>	<p>Әселмен жеке жұмыс, ДО: «Жұбын тап» Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту.</p>	<p>Алинамен жеке жұмыс. ДО: «Домино» Мақсаты: «Баланың көліктер жайлы білімдерін дамыту, пысықтау. Сәйкес көлікті тауып дұрыс атату, оның атқаратын қызметімен таныстыру.</p>	<p>Даниярмен жеке жұмыс, ДО: «Түлкіні құрастыр» Мақсаты: Түлкі туралы түсінік беру. Түлкінің дене бөліктері жайында түсіндіріп, оны құрастыруда дене</p>	<p>Дидармен жеке жұмыс. ДО: «Гүлдерді ата» Мақсаты: Гүлдердің түрлерімен таныстыру. Гүлдердің түр – түстерін ажырата білуге баулу.. Сөздік қорын молайту. Гүлдердің түр – түстерін</p>

	жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту.			бөліктерін жасауда қағазды дұрыс пайдалануға үйрету.	есте сақтау, қабылдау, ойлау сезімдерін дамыту.
Серуенге дайындық 16.00-16.10	Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен 16.10-16.35	Серуен №1	Серуен №2	Серуен №3	Серуен №4	Серуен №5
Серуеннен оралу 16.35-16.40	Серуеннен оралу, серуендеуден кейін гигиеналық процедуралар, заттарды шкафқа қою.				
Кешкі ас 16.40-17.00	Балалардың назарын тағамға аудару; мәдениетті тамақтануға баулу бойынша жеке жұмыс.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	ДО:«Жыл мезгілдері» Мақсаты: Жыл мезгілдері жайлы білімін бекіту Төмен ұтқырлық ойыны. «Кім кетті?». Мақсаты: зейінді дамыту, бірге ойнауға үйрету. Төмен ұтқырлық ойыны. «Қоянның іздерін табайық». Мақсаты: бақылауды, көрнекі зейінді дамыту	ДО: «Жұбын тап» Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту. Төмен ұтқырлық ойыны. «Кім кетті?». Мақсаты: зейінді дамыту, бірге ойнауға үйрету.	ДО:«Қуыршақты киіндір» Мақсаты: Қуыршақтың жетіспейтін киім-кешегін қиып жасауды, ретімен киіндіруді үйрету. Ұқыптылыққа, әсемпаздыққа тәрбиелеу Төмен ұтқырлық ойыны:«Карусель». Мақсаты: қол ұстасып шеңбер бойымен жүру және жүгіру қабілеттерін бекіту, қозғалыс координациясын дамыту.	ДО:«Жыл мезгілдері» Мақсаты: Жыл мезгілдері жайлы білімін бекіту Төмен ұтқырлық ойыны. «Кім кетті?». Мақсаты: зейінді дамыту, бірге ойнауға үйрету.	ДО: «Гүлдерді құрастыр». Мақсаты: Гүл ерекшеліктері, мекен ету ортасы, гүлдің пайдасы туралы мағлұмат беру. Тұған еліннің табиғатына, гүлдер мен өсімдіктерге қамқорлық көрсетуге, күтуге, сүйіспеншілікке тәрбиелеу. Төмен ұтқырлық ойыны. «Қоянның іздерін табайық». Мақсаты: бақылауды, көрнекі зейінді дамыту
Балалардың үйге қайтуы 17.00-18.00	Ата-аналармен салауаттылық туралы әңгімелесу; баланың жетістігі. ДО:«Айырмашылықтарды тап». Мақсаты: ойлау қабілетін дамыту, заттар мен құбылыстарды талдай білу.	Ата-аналармен жеке әңгімелесу «Көлік түрлері» альбомын қарау ДО:«Көлікті белгіше бойынша атаңыз»	Балабақшада бетперде режимін сақтау туралы ата-аналармен әңгімелесу. ДО:«Не мүмкін және не болмайды». Мақсаты: жолда, көлікте өзін-өзі ұстау ережелері туралы түсінік қалыптастыру.	Ата-аналармен салауаттылық туралы әңгімелесу; баланың жетістігі. ДО:«Айырмашылықтарды тап». Мақсаты: ойлау қабілетін дамыту, заттар мен құбылыстарды талдай білу.	Ата-аналармен салауаттылық туралы әңгімелесу; баланың жетістігі. ДО:«Айырмашылықтарды тап». Мақсаты: ойлау қабілетін дамыту, заттар мен құбылыстарды талдай білу.

